

Forum Beneficiale, Sive Quæstiones & Responsa Canonica

Materiam De Beneficiis Universam Ex Beneficialistarum tam antiquorum, quàm recentiorum placitis complectentia. Opus methodo novâ, & clarâ in tres digestum Partes ... accuratè, ac copiosè instructae

De Beneficiorum Ecclesiasticorum Natvra, Ereptione, Qvalitatibvs Ad Ea Obtinenda Requisitis ...

Leuren, Peter

Coloniæ Agrippinæ, 1704

119. An, & qualiter Vicarius sibi substituere possit alium Vicarium.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-74477](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-74477)

modi Vicariarum, quam utiliter leges; qui etiam ibi observat, fieri quandoque erectionem huiusmodi Vicariarum ad partem; hoc est sine aliqua provisione; quandoque etiam simul, hoc est, unà cum provisione, ita ut unico contextu erigatur & conferatur. De cetero non institui Vicariam perpetuam in Ecclesia curata & parochiali de jure, quando ea habet Rectorem, nisi illa parochialis sit annexa alicui Ecclesie, notat Corrad. *cit. c. 9. n. 8.* citans *c. exstirpanda, de preb. & Gloss. ibidem, v. perpetuo.*

Questio 116. A quo constituendi Vicarii perpetui?

Respondeo primò in genere: Vicarium perpetuum non constitui nisi vel per Papam, vel per Episcopum, vel per ipsum curatum seu principalem Rectorem. *Lott. l. 1. q. 20. n. 130.* Hæ enim sunt tres illæ personæ, à quibus omnino necesse est pendere, & quidem immediatè cujuscunque Ecclesie curam. *Hofst. in c. cum non ignoret, de preb.*

2. Respondeo secundo in particulari: Vicarios perpetuos in parochialibus unitis non ad liberam Ordinariorum deputationem, sed ad nominationem illorum, ad quos spectant Ecclesie unitæ vel beneficia, in quibus erigitur Vicaria, spectat. Sic expressè statuit Pius V. in Constitutione sua *cit. Barb. loc. cit. n. 45. Garc. p. 9. c. 2. n. 294.* atque ita nominatio ac veluti institutio Vicarii perpetui pertinet ad Rectorem principalem, v. g. qui parochiam suo beneficio aut prælaturæ unitam habet; præcedente tamen examine & consensu Episcopi sive Ordinarii. *Laym. ad rit. de off. Vicarii, n. 1.* Atque hæc constitutio Piana locum etiam habet, dum Vicariæ tales vacant in mense reservato, vel cadunt sub alia reservatione, ita ut non obstante tali reservatione possit dicta præsentatio seu nominatio, & deputatio fieri, modò deputati Vicarii expediant novam provisionem, & solvant annatam, ad quod tenebuntur, antequam ad possessionem admitti possint; de quo vide *Barb. loc. cit. & Garc. fusè. n. 304. & seq.*

Questio 117. An in constituendo Vicario perpetuo non tantum nominatio Rectoris principalis, sed etiam consensus patroni intervenire debeat?

Respondeo: si parochialis Ecclesia unita sit Prælaturæ seu beneficio electivo, in institutione Vicarii non est requirendus consensus Patroni; quia is per unionem, saltem, si cum illius consensu facta fuit, censetur amisisse jus præsentandi, nisi id specialiter sibi reservarit; *Laym. ad c. 3. de off. Vicar. n. 3.* citans *Gl. in idem caput. V. Episcopi. Lapum. in Clem. unic. de off. Vicar. & se ipsum Theolog. Moral. l. 3. tr. 2. c. 9. n. 9.* In aliis verò casibus v. g. dum propter amplitudinem parochiæ constituta est Capella, seu Ecclesia filialis principali subjecta, ita ut in ea Vicarius à principali Rectore cum Episcopi approbatione ponendus sit; requirendus est quoque patroni consensus, & simultanea præsentatio; hoc est, Vicarius perpetuus pro ista Capellâ præsentari debet Episcopo à Rectore principali & patrono simul; cum patrono competat præsentare ad titulum parochiæ à se fundatæ, dotatæ & edificatæ. *Laym. ibid. n. 4.* citans pro hoc *Innoc. & Butrio in cit. c. 3.*

Lapum & Zabarel. in cit. Clem. unic.

Questio 118. Parochia annexa monasterio qualis instituendus Vicarius, temporalis, an perpetuus; secularis, an regularis?

Respondeo ad primum: inspiciendum est, quid ante hac consuetum fuerit; & quid in literis factæ unionis seu incorporationis contineatur; quia status Ecclesie non facile immutandus est, argumento *c. sicut. de suppl. negl. præl.* ubi id notat *Andr. Butrio &c. Laym. ad cit. c. 8.* citans *Garc. p. 11. c. 2. n. 4. Barb. de potest. Epif. p. 3. alleg. 72. & 189.* Salvo tamen semper eo, quòd, ut dictum, Episcopus si Ecclesie expedire videatur, possit ordinare, ut Ecclesia deinceps per Vicarium perpetuum ordinetur, tamen antehac semper temporalem habuerit; excipiendi tamen iterum ab hoc ipso decreto *Trid.* casus paulò antè enumeratos.

2. Respondeo ad secundum: si Rector principalis sit secularis, v. g. Præpositus aut Capitulum Collegiatæ secularis, institui non potest regularis; si autem Rector principalis est regularis v. g. Abbas vel monasterium, cui unitur parochia, constitui potest regularis ad nutum amovibilis, nisi in literis unionis expressum sit, ut per Vicarium secularem administraretur parochia, vel nisi longissimo tempore per secularem administrata sit, præfertim si intitulatus fuerit. *Laym. loc. cit.*

Questio 119. An, & qualiter Vicarius sibi substituere possit alium Vicarium?

Respondeo primò: Vicarius, etiam perpetuus & intitulatus nequit sibi substituere alium Vicarium perpetuum. *c. clericos de offic. Vicar. Luca de paroch. d. 17. nu. 3. Azor l. 3. c. 6. q. 10. Castrop. de benef. d. 1. p. 8. n. 4. Laym. ad c. 4. de off. Vicar. n. 1.* dicens de hac re neminem dubitare; nam nequidem ipse parochus seu Rector ordinarius Ecclesie talem Vicarium instituere potest; *Laym. ibid.* cumque idem titulus Vicariæ spectare simul nequeat ad duos, non magis Vicarius perpetuus Vicarium perpetuum, sibi deligere potest, quam Rector alium secum Rectorem: quòd autem procurator ad litem vel inceprum negotium possit sibi substituere alium, inde est, ait *Azor loc. cit.* quòd is tunc evadat quasi Dominus litis vel negotii.

2. Respondeo secundo: potest nihilominus Vicarius perpetuus suo proprio jure ex justâ causâ substituere sibi Vicarium temporalem ad breve tempus. *Barb. Castrop. Laym. loc. cit.* cum communi, non obstante quòd industria Vicarii ad sui constitutionem delecta sit, & in propria persona residere teneatur, ut *ibid. Barb.* quin imò poterit id tradendo illi totum officium seu administrationem suam. *Laym. loc. cit.* citans *Hofst. in cit. c. 4. n. 5. Butrio & Zabarel.* cum Vicarius perpetuus non sit delegatus, sed ordinariam curam & jurisdictionem habeat; adeoque non minùs id possit, quam parochi aliique curati non Vicarii. *Castrop. loc. cit. Laym. citans Innoc.* Item poterit id absque eo, quòd requirendus sit consensus patroni, etiam si beneficium esset juris patronatûs laicorum; *Castrop. loc. cit. n. 2.* citans *Lamb. l. 3. q. 5. a. 10. n. 1. & seq.* Porrò tempus breve specificat *Castrop. ibid.* nempe 15. dierum. *Azor loc. cit.* unam alteramve hebdomadam; qui etiam addit, dummodo rarò substituat. *Laym. ad duos menses extendit;* dum Vicarius perpetuus à parochiali abesse cogitur; quin etiam, si præsens est, infirmitate tamen detinetur,

ait

ait esse probabile, quod etiam ultra 2. menses non requisito Ordinarii consensu uti possit operâ Vicarii totum ei officium suum commendando. De cetero, ubi infirmitas excedit duos menses, debet ab Ordinario habere licentiam, ejusque auctoritate constitutum Vicarium.

3. Respondeo tertio: Vicarius temporalis alium etiam Vicarium temporalem, committendo ei totum Vicariâ suâ officium substituere sibi nequit, nisi de licentia Ordinarii expressâ vel tacitâ. Laym, *loc. cit. n. 3.* & 2. citans Sanch. *l. 3. d. 31. n. 2.* & hoc, quantum est de jure communi; ait enim quibusdam in locis consuetudinem interpretari, quod Ordinarius constituens in parochiali Vicarium etiam temporalem, permittat ei facultatem ex justâ causâ ad breve tempus substituendi sibi alium, totum ei officium suum commendando: ita ferè ille, citans se ipsum in *Theolog. Moral. l. 5. tr. 6. c. 10. aff. 6. nu. 13.* De cetero Vicarius temporalis citra requisitum Ordinarii consensum, dum solus officium suum implere nequit, adfiscere sibi cooperatorem non prohibetur. Laym, *loc. cit. n. 2.* vel etiam unum alterumve ei casum delegare exemplo delegati ad universitatem causarum; nunquam tamen totum ei officium commendando. Laym, *ibidem.* & Castrop. *n. 4.*

Quaestio 120. An & qualiter instituuntur seu deputentur Vicarii per concursum?

1. Respondeo primo: in deputatione Vicarii, donec de Rectore Ecclesiâ vacanti provideatur, per eum, ad quem id spectat, opus non est concursu nec examine; modò aliâ sit idoneus. Garc. *p. 9. c. 2. n. 18.* Corr. *l. 3. c. 3. n. 17.*

2. Respondeo secundo: etiam alias Vicarias perpetuas parochialium unitarum, quas administrat extraneus, seu qui non est de Collegio, cui annexa est Ecclesiâ curata, non conferri per concursum; cum illâ provideantur ad nominationem & præsentationem illorum, quorum beneficio, dignitati, vel collegio parochiales Ecclesiâ sunt annexæ, & non ad liberam Ordinariorum electionem, sed solum ad simplicem eorum approbationem prævio examine deputentur tales Vicarii. de Luca *de paroch. d. 37. n. 38.* qui etiam plura habet de hac materia digna lectu *ibidem d. 10. & seq. Barb. cit. c. 6. n. 35.* Corr. *l. 3. c. 9. n. 45.* Lott. *l. 2. q. 31. n. 21.* Garc. *p. 9. c. 2. n. 289.* Ricc. *in praxi fori Eccles. res. sol. 338. n. 1.* & sapillime Rota, ut videre est apud Lott. etiam ex mente S. Congreg. ut videre est apud Garc. sed neque requiritur, ut examen præsentati fiat ab Examinatoribus synodalibus, sed sufficit examen & approbatio Ordinarii. Garc. *n. 297.* Atque ita in hac provisione Ecclesiarum talium unitarum per Vicarios perpetuos, etiam intitulatos, locus non est dispositioni Trid. *sess. 24. c. 18.* super forma providendi per concursum, utpote quod loquitur de ipsis parochialibus, & non de Vicariis parochialium unitarum. Garc. *n. 292.* cum etiam in talibus Vicariis, quibus commissum tantum est simplex exercitium curæ animarum in talibus parochialibus non intret eadem ratio, quæ in aliis parochis. Lott. *loc. cit.* Vide etiam Card. de Luca. *de jure par. d. 17. n. 15.* Neque res illa ullam ampliùs habet difficultatem; cum sit manifestè decisum per cit. constitut. Pii V. *ad exequendum*, 4. annis, ut notat Garc. *loc. cit.* & Gonz. *loc. cit.* apud Corrad. *loc. cit.* posteriorem publicatione Tridentini; unde etiam, ut ait Garc. *n. 296.* decretum

P. Leuren, Fori Benef. Tom. 1.

Concilio Toletani statuentis servandam quoque in provisione harum Vicariarum, concursum, contra jus est, & eget confirmatione Papæ, & alias non valet: Eadem autem Constitutione comprehendit quoque istiusmodi Vicarias erectas ante Trident. testatur Corrad. *loc. cit.* qui etiam addit, se in Dataria Apostolica observasse, pro majore declaratione adjici signanter de deputatione Vicariorum istiusmodi perpetuorum, & erectione hujusmodi Vicariarum unitarum factâ auctoritate Apostolicâ hæc verba: *etiam nullo desuper habendo concursu*; quinimo *n. 46.* ait, hæc in tantum procedere, ut si concursus adhibeatur, ubi in prædictis Vicariis adhibendus non esset, nulla prorsus sit provisio Vicariæ inde secuta ob decretum irritans in Constitut. Pii V. Neque in hoc casu suffragaretur Episcopo ulla quasi possessio faciendi concursum; cum enim cit. Constitutio Piana det formam per modum legis generalis cum clausula & decreto irritante, talis quasi possessio nullius est considerationis. Card. de Luca *ad Trid. d. 37. n. 33.* & *de paroch. d. 37. n. 38.* Lott. *loc. cit. n. 25.* citans pro hac re plures claras Rota decisiones, in quarum etiam una clarè dictum, nihil referre in hoc casu, quod is, cui facta unio, seu ad quem vi istius unionis spectabat nominatio Vicarii, consenserit in concursum, cum per actum talem liberæ permissionis, vel merè facultativum etiam ad mille annos nihil unquam censeatur de jure suo remittere, quod alteri quaratur, juxta doctrinam communem Bart. in *l. quo minus. ff. de summius. n. 27.* quem Auctores alii ubique amplectantur; quos vide apud Lott. & Luc. *loc. cit.* Quin etiam nihil referre; si is, cui unio parochialis, aliquando rejectus fuisset ab Ordinario, à simplice nominatione vel præsentatione impeditiva concursus. Lott. *n. 28.* nisi tamen concurreret legitimi temporis decursus, idem *n. 29.* Quamvis tamen etiam in his actibus delitescere viderur error juris, qui excludit consensum & patientiam, ut ait Lott. *n. 30.* citatis pluribus: in corporalibus autem sine scientia & patientia nequit formari ulla possessio.

3. Respondeo nihilominus tertio: opus esse concursu, seu Vicarias tales per concursum conferendas, si non solum cura actualis, seu curæ exercitium, sed insuper cura etiam habitualis, seu cura in totum de Rectore parochialis Ecclesiâ avocata fuit, & translata in Vicarium (uti quandoque fit transferendo sic totaliter curam etiam in Vicarium temporalem. Barb. *loc. cit. n. 34.* de Luca *de paroch. d. 37. n. 39.* Corrad. *loc. cit. n. 9.*) quod ipsum videndum ex literis erectionis Vicariæ, & tenore unionis, jure communi statuente, ut dum Ecclesiâ vel beneficio accessoriè unitur parochialis, cura in habitu sit penes eum, cui facta est unio; Lott. *loc. cit. n. 23.* uti & *l. 1. g. 10. n. 148.* & ex eo Corrad. *loc. cit.* uti & *n. 47.* ubi & hujus rei indicium certum inquit, si Vicarius perpetuus percipit fructus, & solvit tantummodò aliquid illi, cui unio facta est. Idem dicendum de Vicariis de per se existentibus, ubi nullus adest Rector, vel non apparet de unione (quæ etsi dicantur, non sunt tamen veræ Vicariæ) nimirum ad eas obtinendas requiri concursum, docet Barb. *loc. cit. n. 39.* Garc. *p. 9. c. 2. n. 298.* Sectis tamen adhuc esse, nimirum non intrare formam Trid. seu non requiri concursum, ubi Ecclesiâ parochialis, vel cura annexa est dignitati, vel Canonicatui stanti principaliter de per se, etiam si ipsum quodque exercitium sit penes possessorem dignitatis vel Canonicatus, docet de Luca *de paroch. d. 37. n. 36.* observandum etiam ex eodem *n. 43.* quod cum

C 2

cum